

ШАМО́ Ігор Наумович (21. 02. 1925, Київ — 17. 08. 1982, там само) — композитор. Батько *Юрія*, дядько *Володимира* Шамо. Народний артист УРСР (1975). Член СКУ (1948). Державна премія України імені Т. Шевченка (1976). Учасник 2-ї світової війни. Навчався в 1-му Московському медичному інституті (1941—42), закінчив Київську консерваторію (1951; кл. *Б. Лятошинського*). Ш. — композитор проникливого, ліричного обдарування, мелодист із яскравим образним мисленням. У своїх творах спирався на інтонацію української народної пісні та романсу, значну роль надавав програмності, вокальній, вокально-симфонічній, хоровій музиці, звертаючись до кращих зразків української класичної та сучасної поезії. Створив жанр хорової опери. Напрями пісенної творчості: громадянсько-патріотична, романтична лірика з переважанням жанру пісні-балади та лірична або інтимно-лірична пісня, що розвиває народно-романсову традицію, традицію українського солоспіву на новому образностильовому рівні. Автор 3-х симфоній (1964, 1967, 1975), 3-х концертів (для фортепіано — 1951, флейти — 1977, баяна — 1981); симфонічної поеми «Молдавська поема-рапсодія» (1956), картини «Флуєраш» (1963), сюїт «Фестивальна» (1954), «Театральний калейдоскоп» (1969), «Вечірня музика» (1971), «Ранкова музика» (1975); 6-ти струнних квартетів (1955, 1957, 1960, 1962, 1980 — «Болгарський», 1982); фортепіанної музики для дітей та

молоді: «Українська сюїта» (1951), «Класична сюїта» (1958), «Тарасові думи» (1965), «12 прелюдій» (1962), «Гуцульські акварелі» (1972), «Мальчиш-Кибальчиш» (1981); хорової опери «Ятранські ігри» (1978); хорів, романсів (цикли на слова Т. Шевченка, Лесі Українки, А. Малишка, Р. Бернса, Расула Рзи), пісень (понад 300, зокрема «Києве мій» (слова Д. Луценка; 2014 рішенням Київради була офіційно затверджена як гімн міста Києва), «Пісня про невідкриті острови», «Не шуми, калинонько»); музики до фільмів. Пам'яті Ш. присвячені телефільм-концерт «Пісні І. Шамо» (1984, режисер Р. Єфименко, «Укртелефільм»), документальний фільм «І. Шамо. Постлюдія» (2014, режисер Ю. Лазаревська), пісня В. Ільїна «І люблю, і сміюсь, і печалюся» (1992). На будинку на вул. Костельна, № 8, у якому 1968—82 мешкав композитор, встановлено меморіальну дошку з барельєфом (скульптор В. Медведєв). Його ім'я носить Київська дитяча музична школа № 7.

Рекомендована література

1. Ефремова Л. Игорь Шамо. Москва, 1958;
2. Бас Л. Романси Ігоря Шамо // Радянська культура. 1963, 10 лют.;
3. Вахрянєв Ю. Національні особливості фортепіанної творчості Ігоря Шамо // Українське музикознавство. К., 1969. Вип. 5;
4. Невенчаная Т. Игорь Шамо. К., 1982;
5. Некролог // Веч. Київ. 1982, 19 серп.;
6. Луценко Д. Творець мелодій // Радянська Україна. 1985, 21 лют.;
7. Невінчана Т. Усе, чим живе людина // Культура і життя. 1985, 24 лют.;
8. Її ж. Щемлива пісня // Музика. 2000. № 1—3;
9. «Я з вами був і буду кожна мить...»: Спогади, ст., мат. про композитора І. Шамо. К., 2006;
10. Нарис про життєвий та творчий шлях композитора // Наук. вісн. Нац. муз. академії України: 36. ст. Вип. 49: Ігор Наумович Шамо. Сторінки життя та творчості. К., 2007;
11. Гринишин М. «Ятранські ігри» Василя Юхимовича: до 90-річчя поета // Літературна Україна. 2014, 17 лип.

Т. С. Невінчана

Бібліографічний опис:

Шамо Ігор Наумович / Т. С. Невінчана // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-886277>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).